

Toelichting bij beleidsregels bijstandverlening zelfstandigen Deurne 2020. (januari 2020)

Het Besluit Bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) is per 1 januari 2020 gewijzigd. Naast de wijziging van de financiering zijn een aantal verplichtingen in het Bbz omgezet in bevoegdheden. Deze wijziging geeft de gemeenten meer beleidsruimte en meer eigen verantwoordelijkheden in de uitvoering van het Bbz.

In deze notitie staat welke beleidsruimte ontstaan is, welke keuzes de gemeente Deurne maakt en wat dit betekent voor de dienstverlening aan de zelfstandigen.

Verandering regelgeving

1. Financieringssystematiek: Deze wijziging was nodig om de financieringssystematiek te vereenvoudigen en transparanter te maken. Deze ligt nu in lijn met de Participatiewet. De financiering had deels het karakter van een declaratieregeling en is nu een budgetregeling. Deze wijziging vraagt géén aanpassing in de gemeentelijke beleidsregels.

2. De terugvorderingsbevoegdheid: De terugvorderingsverplichting is veranderd in een terugvorderingsbevoegdheid. Er is een uitzondering voor vorderingen ontstaan uit fraude; hiervoor blijft de verplichting gelden. Dit betekent dat er beleidsvrijheid is om te bepalen wanneer en hoe we terugvorderen.

3. De bevoegdheden rondom rechtmatigheidsonderzoek: Een aantal verplichtingen rondom rechtmatigheidsonderzoek verandert: Er ontstaat beleidsruimte om te regelen hoe de rechtmatigheid van de uitkeringsverstrekking geborgd wordt. Deze ruimte geldt voor onderzoeken naar de juistheid en volledigheid van de door de aanvrager verstrekte gegevens en voor de periodieke herbeoordeling van de levensvatbaarheid van het bedrijf van beginnende zelfstandigen.

Beoogd effect en/of resultaat

De beleidsruimte wordt benut door regels op te stellen die passen bij de huidige tijd: De dienstverlening moet efficiënt, transparant en persoonlijk zijn.

Met deze beleidsregels ontstaat een evenwichtige balans tussen de belangen van de ondernemer en de belangen van de gemeente.

De wijziging van de Bbz regelgeving is voor Senzer en de gemeenten een aanleiding geweest om de dienstverlening aan zelfstandigen bespreekbaar te maken.

Uit deze gesprekken bleek dat de dienstverlening aan de zelfstandigen goed loopt. Er is voldoende vrijheid om maatwerk te leveren. Er wordt zo veel als mogelijk gezocht naar een oplossing met de zelfstandige.

Er is dus geen aanleiding om uitgebreid onderzoek te doen naar alternatieve manieren om de ontstane beleidsvrijheid in te vullen.

Onderdelen die zijn vastgelegd in de beleidsregels

1. De terugvorderingsbevoegdheid

1.1 De regels die in het Bbz stonden staan nu in de beleidsregels.

We gaan op dezelfde wijze om met terugvordering als er in het Bbz stond. Dit betekent het volgende:

- We vorderen terug als de zelfstandige na 2 aanmaningen niet aan de betalingsverplichtingen voldoet.
- We vorderen terug als de zelfstandige zijn verplichtingen niet of niet voldoende nakomt.
- We vorderen terug als de zelfstandige een betaling heeft ontvangen waarvan de zelfstandige kan begrijpen dat hij hier geen recht op heeft.
- We vorderen terug als de zelfstandige achteraf inkomen of vermogen heeft die bedoeld is voor de periode waarover de zelfstandige bijstand heeft gekregen.
- We vorderen terug als de zelfstandige achteraf vergoedingen of tegemoetkomingen krijgt voor een bestemming waarvoor de zelfstandige al bijstand heeft gekregen.
- We vorderen niet meer terug als de betaling van bijstand voor levensonderhoud langer dan 2 jaar geleden is.

1.2 Toegevoegde regels:

- We vorderen niet terug bij een kruimelbedrag. Dit is een bedrag tot € 150,00. Dit is hetzelfde kruimelbedrag bij andere terugvorderingen vanuit de Participatiewet. Dit staat in de 'Beleidsregels Herziening, intrekking, terugvordering en invordering gemeente Deurne 2018'.
- We gaan onderscheid maken tussen verwijtbare en niet verwijtbare bedrijfsbeëindigingen.
Dit betekent dat als iemand onvoldoende inzet toont of moedwillig het bedrijf beëindigt we dan een verstrekte lening met rente terug gaan vorderen. Dit doen we omdat we misbruik van de regeling niet willen belonen. In de beleidsregels leggen we uit wanneer iemand verwijtbaar het bedrijf beëindigd heeft. De beoordeling hiervan blijft maatwerk.

2. De bevoegdheden rondom rechtmatigheidsonderzoek

We gaan op dezelfde wijze om met heronderzoeken als al in het Bbz stond. Deze verplichtingen zetten we in de beleidsregels. Dit betekent het volgende:

- We onderzoeken de levensvatbaarheid van de beginnende zelfstandige iedere zes maanden na aanvang van de bijstandsverlening. Dit doen we om te voorkomen dat er met te weinig controle problemen kunnen ontstaan die de beginnende zelfstandige zelf niet meer te boven kan komen.
- We onderzoeken de gegevens die de zelfstandige ons geeft op juistheid en volledigheid. Als het nodig is gebruiken we nadere gegevens. Deze gegevens gebruiken we alleen als deze nodig zijn om het recht op bijstand vast te stellen. Als uit het onderzoek blijkt dat de zelfstandige bijstand heeft gekregen waar geen recht op was bekijken we het recht op uitkering opnieuw.

De omgekeerde toets en het Bbz

De Bbz regelgeving en uitvoering is altijd op maatwerk. De uitvoering past perfect binnen de omgekeerde toets: Uitgangspunt is wat de zelfstandige nodig heeft.

Hierbij wordt niet gekozen voor een 'quick win' maar voor een duurzame oplossing.

De beleidsregels geven voldoende ruimte om tot de juiste oplossingen te komen.

Anderzijds geven de beleidsregels richting waar dit nodig is.

Verbetering toegang zelfstandigen

Met de vorming van het ondernemerspunt heeft Senzer de eerste stap gezet om een duidelijke ingang voor zelfstandigen te creëren. Uiterlijk 1 januari 2020 zal ook de zelfstandige de mogelijkheid hebben om digitaal een aanvraag te doen. We sluiten hierbij aan bij het landelijk initiatief www.bbzaanvraag.nl om de vindbaarheid van de regeling voor zelfstandigen te vergroten.